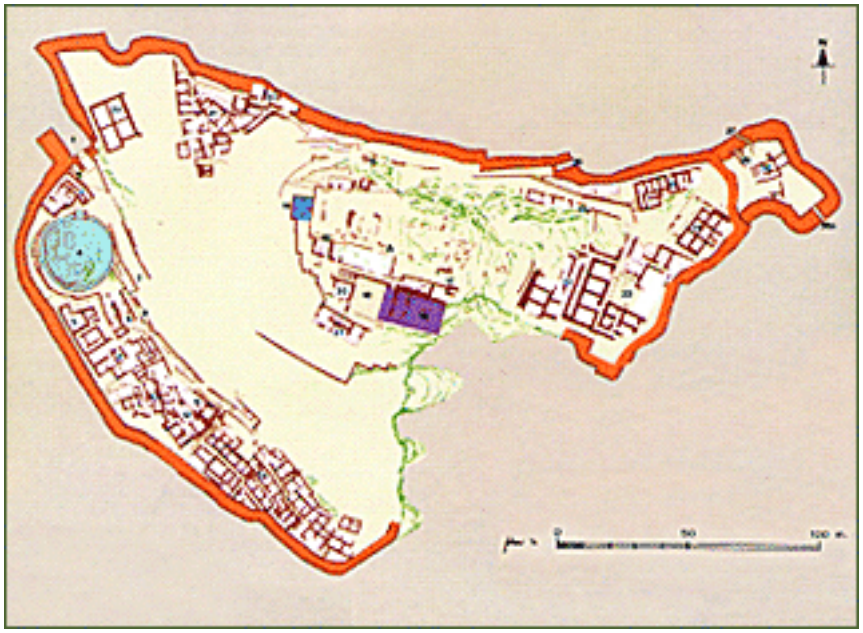

Τοποθετημένες στη βορειοανατολική γωνιά της αργολικής πεδιάδας ανάμεσα σε δύο βουνά, τον Προφήτη Ηλία προς βορρά και τη Ζάρα προς νότον, οι Μυκήνες δεσπόζουν στην αργολική πεδιάδα και στις οδικές αρτηρίες προς τις τέσσερις κατευθύνσεις του ορίζοντα. Ακόμη και η παραλιακή έκταση του όρμου του Ναυπλίου ήταν στην εξουσία τους, γιατί καθώς φαίνεται η Τίρυνθα, που είναι πιο κοντά στη θάλασσα, δεν ήταν ανταγωνίστρια αλλά υποτελής στις Μυκήνες, τουλάχιστον από τον 13ο αι. π.Χ. Εξαιτίας της θέσης αυτής, η πόλη των Μυκηνών έγινε ρυθμιστής του εμπορίου στην Ελλάδα, και στο γεγονός αυτό οφείλεται ο μεγάλος πλούτος και η καλλιτεχνική της άνθηση. Κτισμένες πάνω στο ύψωμα, περιτριγυρισμένες από βουνά και λόφους, οι Μυκήνες ήταν ασφαλείς από εχθρούς και επιδρομείς.

Οι Μυκήνες κατοικήθηκαν συνέχεια από την Πρωτοελλαδική περίοδο, γύρω στο 2500 π.Χ.,

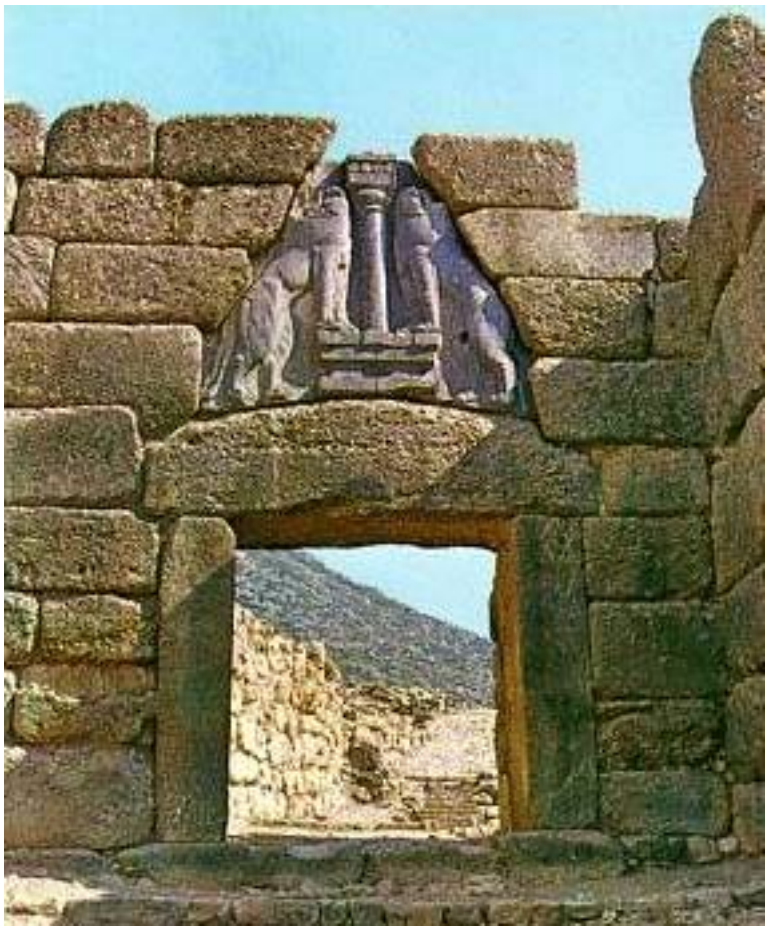
και ήδη στο τέλος του 17ου με αρχές του 16ου αι. π.Χ. ήταν μια ισχυρή πολιτεία, της οποίας οι βασιλείς θάβονταν με πλούσια κτερίσματα έξω από τα τείχη. Ο Όμηρος τις ονομάζει "πολύχρυσες" και πράγματι άφθονος χρυσός βρέθηκε στους βασιλικούς τάφους. Επίσης ονομάζονται *κυκλώπεια* πόλη, και τα πελώρια τείχη δείχνουν ότι η ονομασία ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Οι Μυκήνες είναι όμως και η *ευρυάγυια* πόλη, δηλαδή η πόλη με τους φαρδείς δρόμους. Και πράγματι η μεγάλη ανηφορική οδός προς την ακρόπολη, καθώς και οι δρόμοι που οδηγούν στην Κόρινθο, το Άργος και την Τίρυνθα δείχνουν ότι πράγματι υπήρχε οδικό δίκτυο αρκετά ανεπτυγμένο.

Η δύναμη των Μυκηνών που περιγράφεται στους μύθους, διαφαίνεται και από τα αρχαιολογικά ευρήματα. Από τις αρχές του 14ου αι. π.Χ. η μυκηναϊκή κεραμική παρουσιάζει μια χαρακτηριστική ομοιογένεια και αντιπροσωπεύει καλύτερα ίσως από κάθε άλλη μορφή τέχνης τη μυκηναϊκή "Κοινή", φαίνεται δε ότι οι νέοι ρυθμοί δημιουργήθηκαν στην περιοχή των Μυκηνών. Τα αγγεία της "Κοινής" βρέθηκαν σ' όλα τα μυκηναϊκά κέντρα, αλλά και στην Κύπρο, στη Συρία, στην Ουγκαρίτ (Ras-Shamra), έως την Τροία και τις Λιπάρες νήσους, στην Ιταλία.

Στα τέλη του 13ου αι. π.Χ., γύρω στο 1200, καταστράφηκε το ανάκτορο από πυρκαγιά και συγχρόνως άλλες καταστροφές σημειώθηκαν στα διάφορα κτίρια στο εσωτερικό της ακρόπολης καθώς και στο Θρησκευτικό Κέντρο. Το ανάκτορο έπαψε να λειτουργεί αλλά η ακρόπολη, το Θρησκευτικό Κέντρο και πολλά κτίρια εξακολούθησαν να είναι σε χρήση έως περίπου το 1100 π.Χ. ή και λίγο αργότερα, οπότε καταστράφηκαν οριστικά από φοβερή πυρκαγιά. Μετά το 1100 π.Χ. και παρόλο ότι η ακρόπολη ήταν κατεστραμμένη, οι Μυκήνες δεν έπαψαν να κατοικούνται, χωρίς όμως ίχνος από τη λάμψη του παρελθόντος.

{tab=Τείχη και Πύλες}

Η πιο επιβλητική από τις μυκηναϊκές ακροπόλεις είναι αναμφισβήτητα η ακρόπολη των Μυκηνών. Ο βράχος των Μυκηνών υψώνεται στη μέση της αργολικής πεδιάδας, 280 μ. από την επιφάνεια της θάλασσας. Τα απότομα φαράγγια τριγύρω του τον καθιστούν απρόσιτο, και τα άγρια και ψηλά βουνά που βρίσκονται λίγο μακρύτερα, τον κρύβουν από ανεπιθύμητους περαστικούς επισκέπτες. Είναι αθέατος από τη θάλασσα, αν και μόνο 15 χλμ τον χωρίζουν από την παραλία. Ο βράχος αυτός είναι προσπελάσιμος μόνο από την πλευρά όπου βρίσκεται η επίσημη είσοδος της ακρόπολης, η μεγαλοπρεπής Πύλη των Λεόντων - τα άγρια ζώα που την κοσμούν στέκονται εκεί φύλακες, θεϊκό έμβλημα, βασιλικό οικόσημο και απειλή συγχρόνως.

Στην κορυφή του λόφου, προστατευμένο από την ακρόπολή του, είναι χτισμένο το ανάκτορο, μια πραγματική αετοφωλιά στο κέντρο ενός επιβλητικού τοπίου, τέλεια ταιριασμένο με τους τραγικούς μύθους που συνοδεύουν τη μακρά ιστορία του.

Η ακρόπολη άρχισε να κτίζεται στα μέσα του 14ου αι. π.Χ., υπέστη διάφορες μετασκευές, και η τελική μορφή της, αυτή που σώζεται σήμερα, είναι το τέλους του 13ου αι. π.Χ. Η επιφάνεια της ακρόπολης καταλαμβάνει 30.000 τ.μ. Τα τείχη έχουν περίμετρο περίπου 900 μ. και ανήκουν σε τρεις βασικές περιόδους:

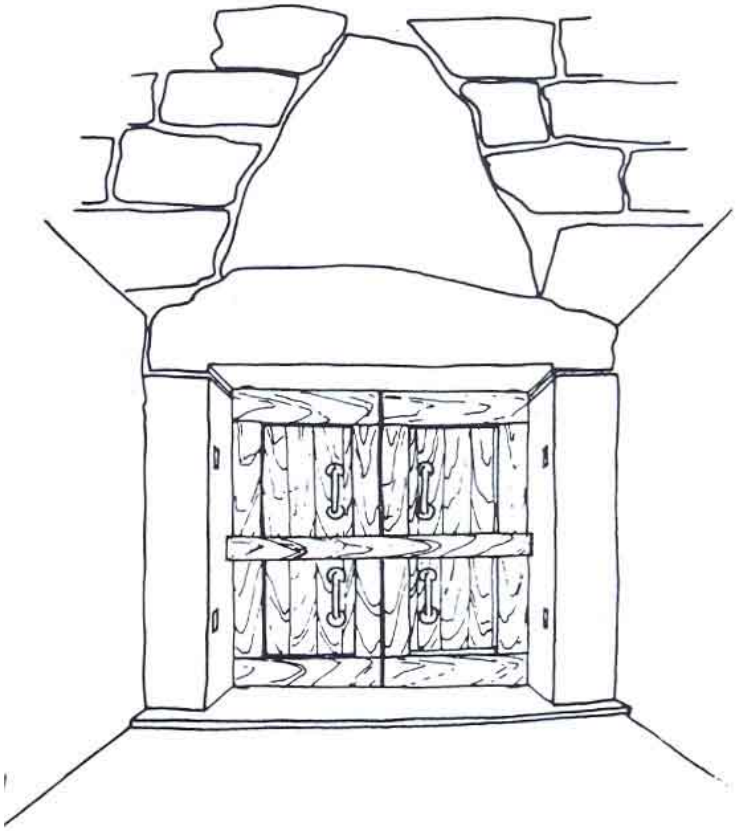
Στα μέσα του 14ου αι. (1350 π.Χ. ΥΕ ΙΙΙ Α) ιδρύεται η ακρόπολη, κτίζεται το βόρειο τείχος, το μεγαλύτερο μέρος του νότιου και ένα τμήμα του δυτικού.

Στα μέσα του 13ου αι. (1250 π.Χ. ΥΕ ΙΙΙ Β), ένας ισχυρός ηγεμόνας, στον οποίον ανήκε καθώς φαίνεται και ο "Θησαυρός του Ατρέως", έκανε μια μεγάλη μετασκευή στην ακρόπολη, και σ' αυτόν οφείλονται τα νέα μνημειώδη έργα: Κτίζεται η Πύλη των Λεόντων με τον προμαχώνα της, καλύπτεται το βόρειο μέρος του δυτικού τείχους με ισόδομη τοιχοδομία, ξανακτίζεται σχεδόν ολόκληρο το νότιο τείχος και γίνεται μεγαλύτερο για να συμπεριλάβει στην ακρόπολη τον Ταφικό Κύκλο Α, κτίζεται ο νοτιοανατολικός προμαχώνας, η βόρεια πύλη και διαμορφώνεται η μεγάλη αναβάθρα που οδηγεί προς το ανάκτορο. Είναι η περίοδος της μεγάλης ακμής των Μυκηνών.

Σε μια τελική τρίτη φάση (1200 π.Χ. ΥΕ ΙΙΙ Γ) πλαταίνει ακόμη πιο πολύ η μεγάλη αναβάθρα, προστίθεται η βορειοανατολική επέκταση με την υπόγεια κρήνη και τις δύο πυλίδες, και δημιουργούνται στο εσωτερικό του βόρειου τείχους αψιδωτές αποθήκες, στεγασμένες σύμφωνα με τον εκφορικό τρόπο, όπως οι αποθήκες της Τίρυνθας. Η φάση αυτή δείχνει σαφώς ότι γύρω στα 1200 π.Χ. οι κάτοικοι της ακρόπολης λαμβάνουν μεγαλύτερη μέριμνα για την προστασία τους, για την εξασφάλιση νερού και τροφίμων, και ενισχύουν τα αμυντικά τους μέσα.

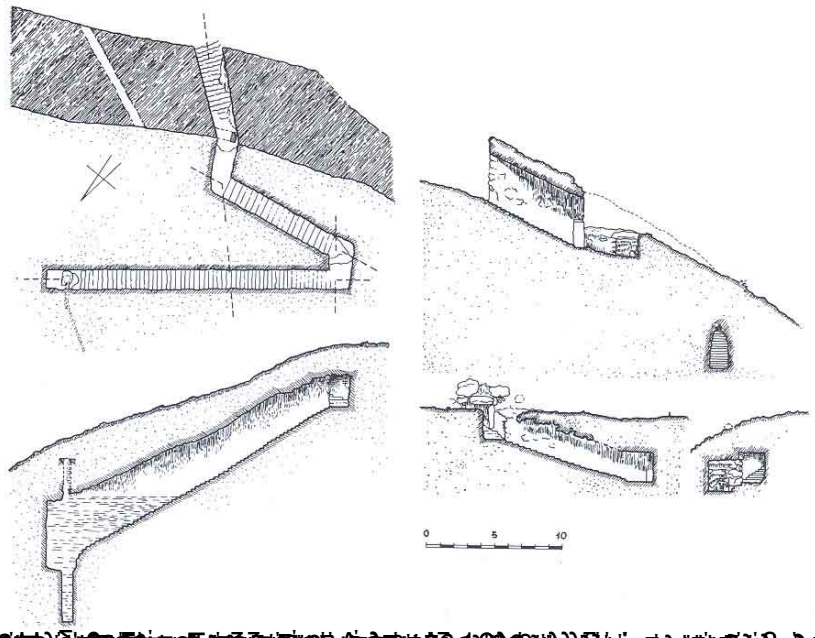

0
5
10